

Současná makroekonomická situace

Miroslav Singer
dovolenkář

Konference TMA
8. listopadu 2016

Jaké jsou východiska k hodnocení situace?

- Geografie a historie:
  - ◆ Suchozemský stát v těžišti Evro
  - ◆ Často blízko hlavních center evropské historie, ale nejsme hybatelem
  - ◆ Excelentní hlavní město a památky – turistika
  - ◆ Vzdělaná pracovní síla
- Ekonomicky
  - ◆ Otevřená nejprůmyslovější ekonomika EU
  - ◆ Preference stability finančního systému i měny (domácnosti nejsou dlužníky)

Zdroje v prezentaci:
Aktuální, tedy 3. prognóza
ČNB a, shrnutí 4.
prognózy, TK a prohlášení
BR z 3.11.

Základní hodnocení české ekonomiky

U nás

- Deflační spirála není hrozbou
- Naplňuje se prognóza ČNB
- Růst dosahuje neoslnivé výše
- Průmysl „jede“, stavebnictví ne
- Nezaměstnanost je na historickém dně, mzdy slušně rostou
- Finanční sektor je v pohodě

V zahraničí:

- Globální ožívování ale politická rizika nahoře
- US ekonomika ožívuje
- EU a Evropa má výhodu kursu, ale finanční sektor ve velkých problémech
- Japonsko se nezlepšuje
- Čína nezkrachovala a nezdá se, že by se chystala
- Afrika bude pohlcovat spoustu oceli a betonu

Končí období největšího otřesu globálních ekonomik, které vejde do dějin jako Velká recese. Vše včetně očekávání a ambicí je posunuto směrem dolu.

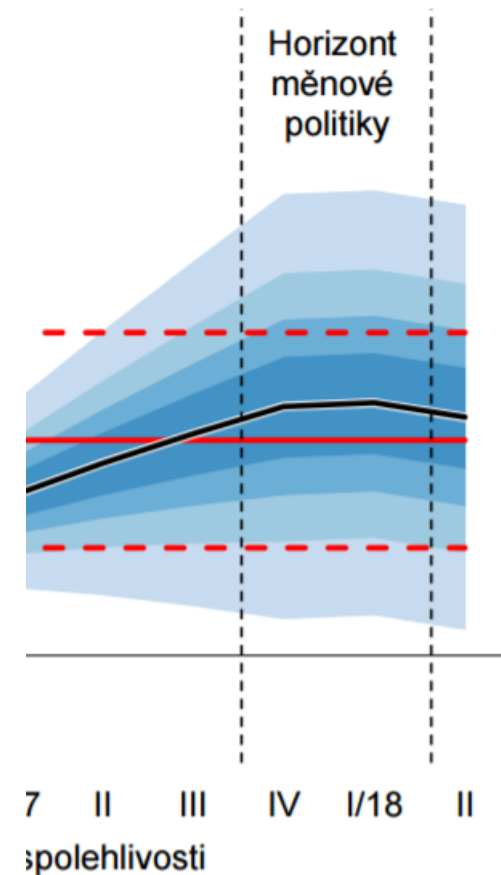
Starosti hlavních měnových autorit (centrálních bank)

- Fed – volby a oživení (měnový vývoj a vývoj trhů), jeden hike v prosinci
- ECB – brexit, referendum v Itálii, volby ve Francii, politika v Německu, imigrace, finanční sektor v Itálii, oživení leckde, ukončování QE v příštím roce?
- Čína – nový rozjezd ekonomiky tažený zlepšením poptávkové situace a novou střední třídou
- Japonsko - ????, kdy trhy pochopí, že, dokud drží japonský dluh primárně japonské domácnosti, je prostor pro uvolňování mnohem větší než očekávaný
- BoE – sága brexitu, oslabování libry a návrat k normálnější měnové politice

Řada centrálních bank může být nucena reagovat na politické šoky

Starosti České národní banky – aneb nová interpretace opakujícího se obrázku

- Černá čára – měnověpolitická (čti relevantnější) inflace, červená plná - cíl
- Návrat inflace k cíli na horizontu měnové politiky, není nic nového, ale po dlouhé době mu jednak lze věřit, jednak se inflace chová i podle minulých prognóz
- Česká ekonomika tedy generuje inflační tlaky, která začínají vytvářet podmínky pro návrat k běžnému rámci měnové politiky (přitvrzení)
- Ale řada faktorů (růst mezd, investice státu atp.) stále hovoří pro optrnost, ani tlaky na finančním sektoru a v nemovitostech je zatím nevyváží

Pár poznámek k finančním výsledkům podniků (z 3. ZoI)

UKAZATELE HOSPODAŘENÍ NEFINANČNÍCH PODNIKŮ

Materiálová náročnost výkonů meziročně poklesla, naopak
mzdová náročnost dále rostla

	1. čtvrtletí 2015 v mld. Kč	1. čtvrtletí 2016 v mld. Kč	Meziroční změny v %
Tržby celkem	1 940,2	1 924,3	-0,8
Výkony vč. obchodní marže	1 465,5	1 463,9	-0,1
Výkonová spotřeba	1 060,2	1 042,9	-1,6
Účetní přidaná hodnota	405,3	421,0	3,9
Osobní náklady	210,0	226,4	7,8
Hrubý provozní přebytek	195,3	194,6	-0,4
	v %	v %	Meziroční změny v p. b.
Podíl výkonové spotřeby na výkonech	72,3	71,2	-1,1
Podíl přidané hodnoty na výkonech	27,7	28,8	1,1
Podíl osobních nákladů na výkonech	14,3	15,5	1,1
Podíl osobních nákladů na přidané hodnotě	51,8	53,8	2,0
Podíl hrubého provozního přebytku na přidané hodnotě	48,2	46,2	-2,0

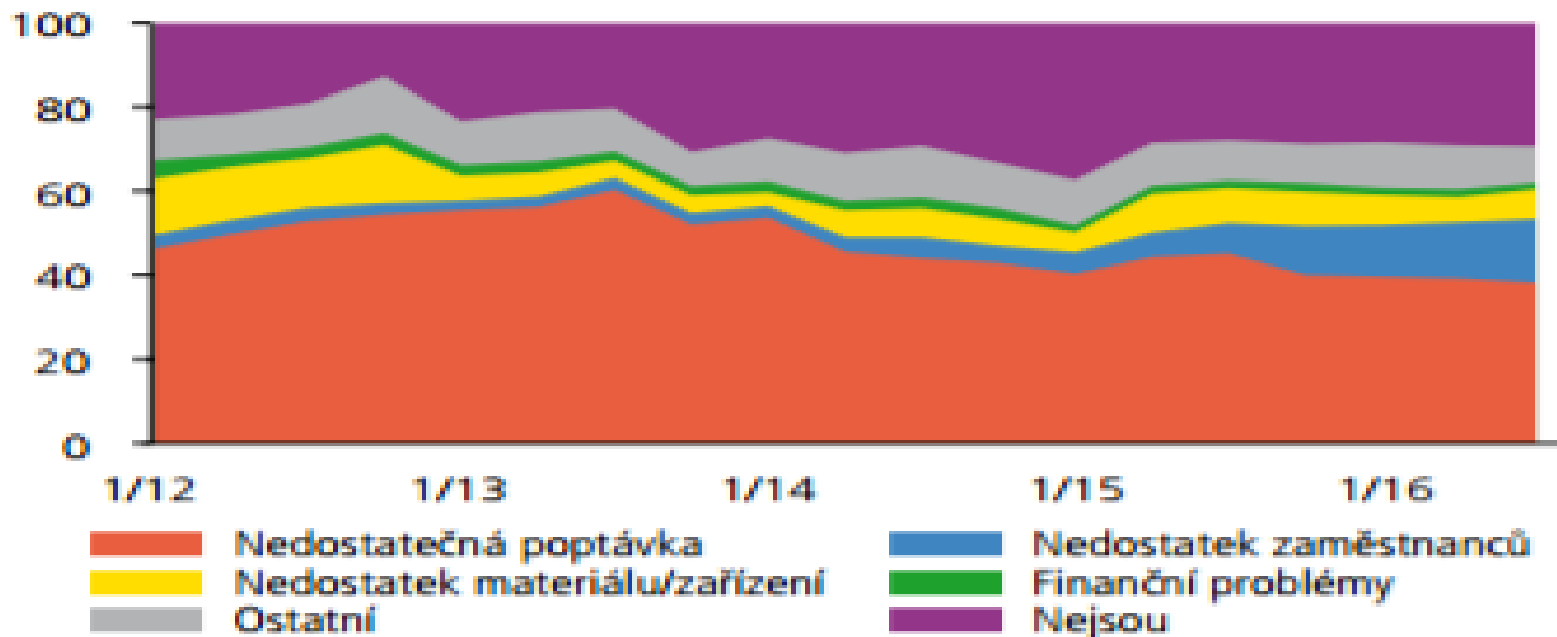
Rostoucí mzdové náklady jsou cítit, ale nic nenasvědčuje
nějakému nebezpečnému vývoji

A bariéry růstu také nesvědčí o problémech podnikové sféry

BARIÉRY RŮSTU V PRŮMYSLU

Vliv nedostatečné poptávky jako bariéry růstu průmyslové produkce dále mírně poklesl, vzrostl naopak význam nedostatku zaměstnanců

(v %)

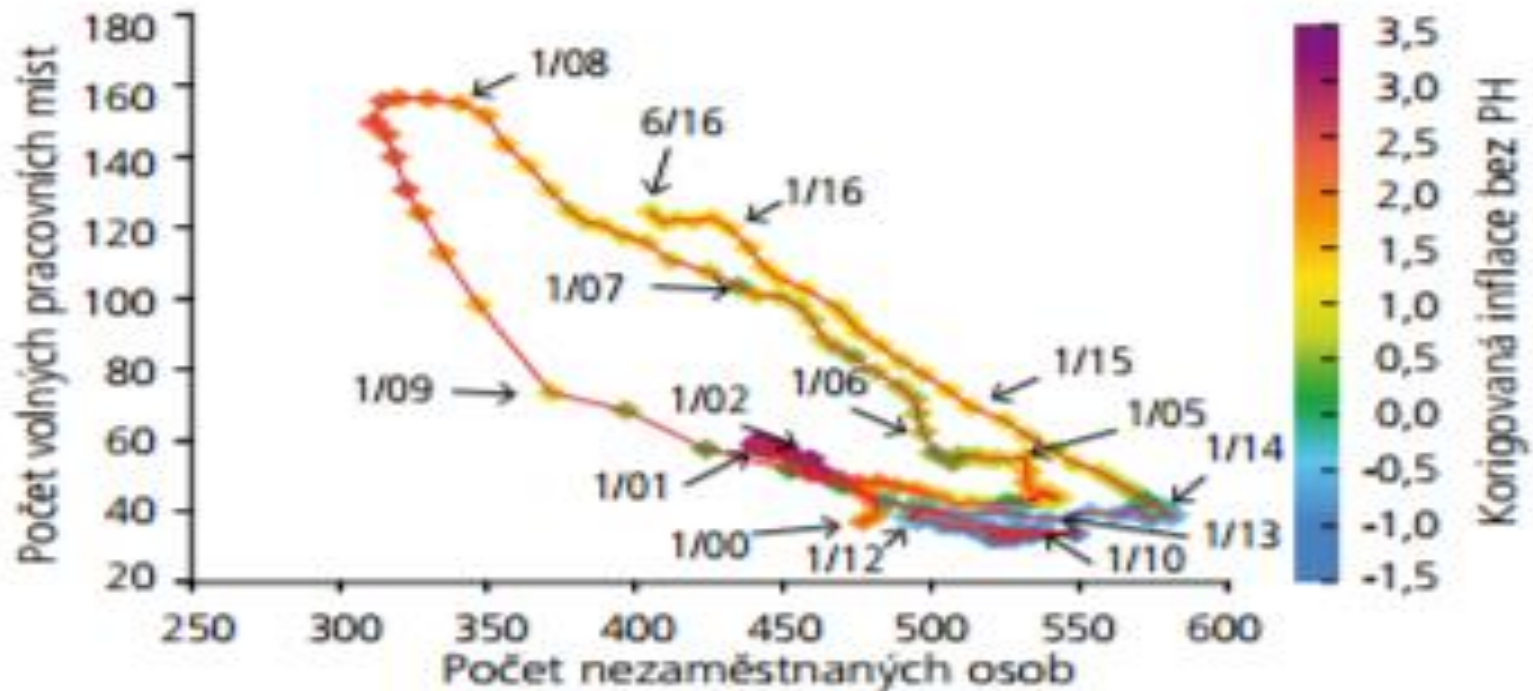

Před Velkou recesí byl ale podíl podniků bez problémů s poptávkou ještě nižší

O tom, že přehřívání trhu práce není kritické svědčí i Beveridgova křivka

Počet nezaměstnaných dále plynule klesal, volná pracovní místa se přitom zvyšovala jen mírně

(počty v tisících, sezonně očištěné údaje, u korigované inflace meziroční změny v %, zdroj: MPSV, ČSÚ)

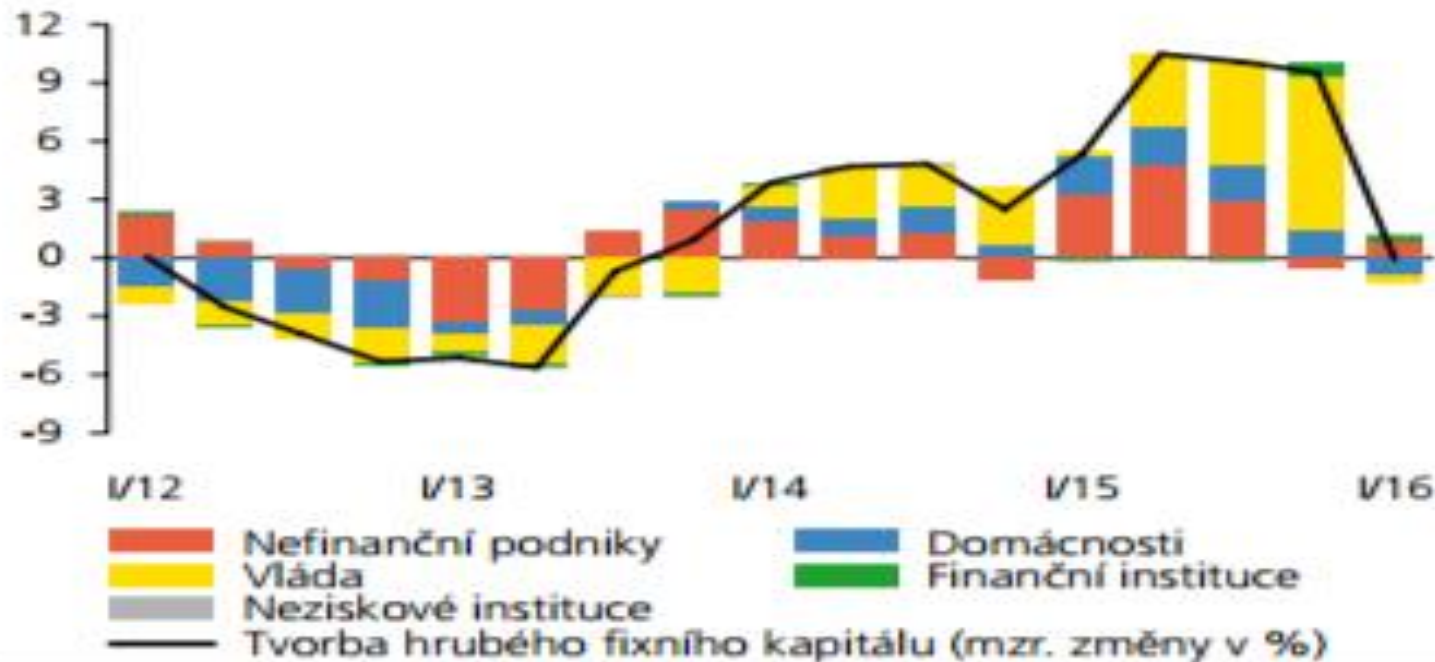
Trh práce ani v roce 2008 negeneroval žádné inflační tlaky, natož nyní...

Investice přestaly růst, průmyslové podniky už velké růsty nečekají

INVESTICE PODLE SEKTORŮ

Předchozí rychlý růst fixních investic odezněl v důsledku posunu dynamiky vládních investic do záporných hodnot (meziroční změny v %, příspěvky v procentních bodech, stále ceny, sezonně neočištěné údaje)

Stále však rostou v u nefinančních podniků v maloobchodě

Korigovaná inflace dokonce mírně poklesla

KORIGOVANÁ INFLACE BEZ POHONNÝCH HMOT

Korigovaná inflace bez PH zpomalila vlivem zvolnění tempa růstu cen neobchodovatelných statků

(meziroční změny v %)

Tohle není důvod k rychlé protiinflační akci

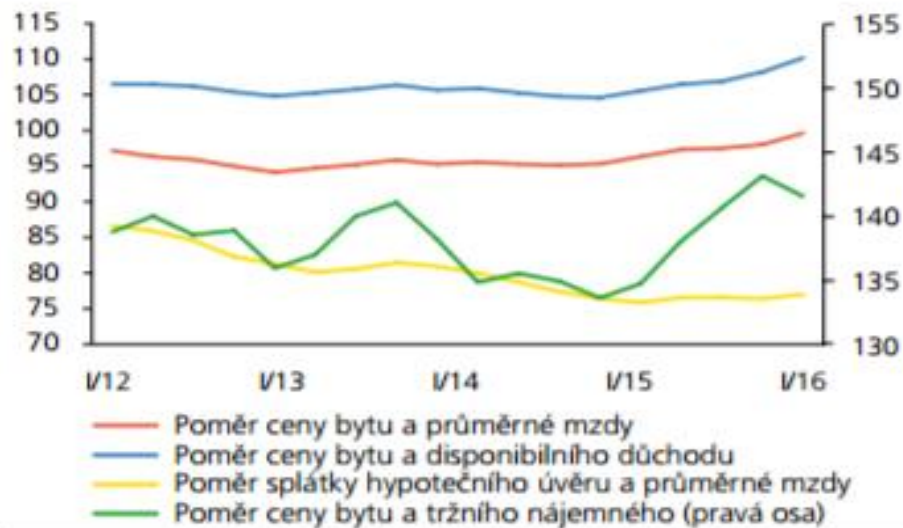
Závěr pro časování opuštění stropu

- To, že česká ekonomika by záhy přitvrzení měnové politiky „vydržela“ neznamena, že je o co stát
- Takové přitvrzení by ke svému odůvodnění vyžadovalo především ještě vyšší růst mezd

UKAZATELE UDRŽITELNOSTI CEN BYTŮ

Indikátory dostupnosti a vnímané výhodnosti koupě bytu pokračují ve zhoršování

(průměr 2000–2007=100^a, zdroj: ČSÚ, ČNB, Institut regionálních informací)

a) Pro poměr splátky hypotečního úvěru a průměrné mzdy 2004–2007 = 100 z důvodu omezené dostupnosti údajů o úrokových sazbách na nové úvěry na bydlení.

Finanční sektor hladce vydržel otřesy na trhu s nemovitostmi po roce 2008. I když se udržitelnost mírně zhoršila, není v porovnání s hodnotami tehdy dosažitelnými důvod k velkým obavám.

Pár poznámek k situaci po opuštění stropu

- To, že česká ekonomika by záhy přitvrzení měnové politiky „vydržela“ neznamena, že je o co stát
- Takové přitvrzení by ke svému odůvodnění vyžadovalo především ještě vyšší růst mezd
- Ten ovšem taky může vést k tomu, že česká ekonomika už nebude (spolu s EU fondy) generovat 0,5G euro měsíčně
- A je pravděpodobné, že některé centrální banky už také nebudou muset svůj finanční sektor (a spekulanty) obecně financovat za 0,0.
- Rozhodně ale na českém trhu nebude jiný významný zdroj eur než centrální banka

V situaci, která bude vyžadovat opuštění stropu (přitvrzení měnové politiky, bude česká ekonomik „vypadat“ jinak než dnes

Děkuji za pozornost

Miroslav Singer

msinger246@gmail.com